

Forfatter: Paludan-Müller, Fr.

Titel: Udrag fra Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind

Citation: Paludan-Müller, Fr.: "Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind", i Paludan-Müller, Fr.: *Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind*, udg. af CARL S. PETERSEN , 1909, s. XVII. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-paludanm01-shoot-idm140207710927520/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Paludan-Müllers poetiske Skrifter i Udvalg, I. Bind

for saa mange andre af Husets mandlige Venner ved hans Giftermaal, og han skulde snart i sin Digtning med „Adam Homo“ gaa Veje, som førte ham langt bort fra den Heibergske Poesi. —

Paludan-Müller havde sidst paa Aaret 1836 søgt om Understøttelse til en Udenlandsrejse, vel for under ny Omgivelser og Indtryk at faa Samling paa sig selv. Men da hans Ansøgning savnede den nødvendige Fuldstændighed, blev den ikke bevilliget, skønt hans Evner jævrigt anerkendtes i varme Udtryk. Han havde vistnok Grund til at ønske sig ud af de gamle Forhold, Spliden i hans Indre synes ved denne Tid at være naaet til et Højdepunkt, og et halvt Aar senere indtraadte en afgørende Krise. I Sommeren 1837 faldt han i en stor og alvorlig Sygdom, en Tyfus kaldtes den. Han har i „Adam Homo“ givet en Skildring af Adams Tilstand under en lignende Krise, som, siger Frederik Lange, „absolut bærer Selvoplevelsens Præg“:

Det var, som blev hans Hoved tungt som Steen,
Saa midt i Løbet alle Safter nøle;
Som droges Marven ud nu af hans Been;
Som kanded Intet meer den Brand nu køle,
Der i hans Aarer løb fra Green til Green.
Bedøvet syntes han at kunne føle,
Hvordan i Gjæring vildt, og som i Had,
Alt i hans Underste sig skilte ad.
Mens saa hans Legeme laae underkuet,
Sad Sjælen dybt i Frygt, men dog i Ro,
Tilbagetrukken inderst i sin Bo,
Hvis Vold nu af en Fjende haardt blev truet.

Men stærkt betrængt den styrted tidt iblinde
Sig reent afsindig midt i Kampen frem,
Og kjendte da ei længer Ven fra Fjende,
Men i sit Virvar blandte sammen dem.

Medet den sig besinded: taus og rolig
Den sad igjen og spælded i sin Bollig.

Da Paludan-Müller efter en Måneds Forløb kom til sig selv igen, sad Charite Borch, hans tilkommende Hustru, ved hans Sygeleje.

Hun var yngste Datter af da afdøde Professor Borch i Sorø i Ægteskab med en Tante til Paludan-Müllers Moder og var født den 13de November 1801. Paludan-Müller havde tidligt følt sig stærkt knyttet til Damerne i den Borchske Familie. Med den ældre Datter, Professorinde Haaften i Norge, havde han i flere Aar staaet i fortrolig Brevveksling, overfor hendes yngre Søster, Fru Henriette Friderichsen, havde han som ovenfor nævnt næret en hæftig Lidenskab, den yngste Datter Charite havde han tidt drillet, men egentlig forelsket i hende havde han næppe nogensinde været. Hun var ikke nogen Skønhed som de ældre Søstre; hendes lille Skikkelse var ganske vist fin og gratiøs (hun dansede nydeligt), men frisk og ungdommeligt var hendes Udseende ikke, og hendes Væsen var det heller ikke. Der var ogsaa som ung Pige